

Asia: VN/16344/2020

Lausuntopyyntö lakiluonnoksesta luottotietolain muuttamiseksi maksuhäiriömerkintöjen säilytysaikojen lyhentämiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Työllisyysrahaston lausunto Oikeusministeriölle lakiluonnoksesta luottotietolain muuttamiseksi maksuhäiriömerkintöjen säilytysaikojen lyhentämiseksi

Asia: VN/16344/2020

Tausta

Ehdotettavat muutokset liittyvät pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelmaan, jonka mukaan lyhennetään maksuhäiriömerkintöjen kestoaikaa. Muutoksilla toteutettaisiin eduskunnan lausumassaan EV 69/2020 vp edellyttämä tavoite siitä, että henkilöt, jotka ovat suorittaneet maksuhäiriömerkinnän perusteena olleet maksut asianmukaisesti, tulee poistaa rekisteristä yhden kuukauden kuluttua maksun suorittamisesta.

Muutoksen tavoitteena on, että tiettyjen yleisimpien henkilö- ja yritysluottotietoina talletettavien maksuhäiriömerkintöjen säilytysaika lyhenisi luonnoksen mukaan niiden perusteena olevan saatavan suorittamisen johdosta yhteen kuukauteen. Uuden maksuhäiriömerkinnän pidentävästä vaikutuksesta luovuttaisiin. Luottotietolain säännöksiin tehtäisiin myös eräitä muita tarkistuksia.

Työllisyysrahaston lausunto

Työllisyysrahasto kerää työttömyysvakuutusmaksut, joilla rahoitetaan ansiosidonnaista työttömyysturvaa ja edistetään palkansaajien osaamisen kehittämistä aikuiskoulutusetuuksilla. Työllisyysrahastolle työttömyysvakuutusmaksut suorittaa työnantaja, joka pidättää palkansaajan osuuden työntekijän palkasta. Työllisyysrahaston asiakkaina ovat maksujen keräämisen osalta pääsääntöisesti yrittäjät ja yritykset. Työllisyysrahasto rekisteröi maksuhäiriömerkintöjä ainoastaan osana yrityksiin kohdistuvaa trattaperintää. Edellä mainitusta johtuen, Työllisyysrahasto ottaa lausunnossaan kantaa ainoastaan yritysluottotietoihin eikä ota kantaa ehdotettuihin muutoksiin koskien henkilöluottotietoja.

Vaikka Työllisyysrahasto näkee lähtökohtaisesti positiivisena muutoksena sen, että yritykset saisivat yritystoimintaa haittaavan merkinnän nykyistä nopeammin pois saatavan tultua maksetuksi, katsoo Työllisyysrahasto ehdotettuun säilytysajan lyhentämiseen liittyvän myös riskejä. Merkinnän säilytysajan lyhentäminen kerralla aiemmasta 2-4 vuodesta vain yhteen kuukauteen on suuri muutos, jonka lopullisia vaikutuksia on vaikea ennakoita. Maksuhäiriömerkinnän rekisteröimistä edeltää lähtökohtaisesti useampi perinnän vaihe eikä merkinnän pitäisi tulla yrittäjälle yllätyksenä.

Maksuhäiriömerkintä kuvaa nimensä mukaisesti sitä, että yrityksellä on ollut vaikeuksia maksuvelvoitteidensa hoitamisessa oikea-aikaisesti. Tätä tietoa käytetään laajasti niin luoton myönnössä kuin perinnän suunnittelussakin. Yritysten maksukäyttäytymistä koskevien tietojen hankkiminen muuttuu entistä haastavammaksi, mikäli maksuhäiriömerkintöjen säilytysaikoja lyhennetään. Vastaavia tietoja ei ole yrityksen maksukäyttäytymisestä saatavilla muista rekistereistä. Ehdotuksessa ei esitetä lyhennettävään maksuviivetieta, joka säilyisi edelleenkin 6 kuukauden pituisena eli pidempään kuin ehdotuksen mukaisesti maksuhäiriömerkintä. Maksuviivetieta ei kuitenkaan kuvaa yrityksen maksukäyttäytymistä samalla tavalla kuin maksuhäiriömerkintä, sillä siitä ei muun muassa käy ilmi saatavan velkoja eikä näin ollen ole esimerkiksi pääteltävissä onko yrityksellä vaikeuksia maksaa lakisääteisiä velvoitteitaan tai sopimuskumppaniensa maksuja. Tämä on omiaan vääristämään kilpailua.

Maksuhäiriömerkinnän säilytysajan lyhentyminen saattaa myös johtaa siihen, että jotkut velalliset käyttävät tätä hyväkseen pidentämällä maksuaikaansa. Kun merkinnän saa pois yhden kuukauden kuluttua saatavan maksamisesta, ei tratalla ole samanlaista maksuhalukkuutta tehostavaa vaikutusta kuin sillä on tähän asti ollut. Maksujen viivästyminen haittaa kaiken kokoisia yrityksiä, Työllisyysrahasto mukaan lukien, mutta erityisen negatiivinen vaikutus tällä voidaan arvioida olevan pieniin yrityksiin, joiden toiminta perustuu jatkuvaan kassavirtaan ja joille maksun viivästyminen voi pahimmassa tapauksessa tarkoittaa jopa yritystoiminnan päättymistä.

Työllisyysrahasto katsoo, että maksuhäiriömerkintöjen säilytysaikojen lyhentämistä on syytä harkita, mutta säilytysajan olisi kuitenkin hyvä olla ehdotettua säilytysaika lähempänä nykyisiä säilytysaikoja.

Metsämäki Janne
Työllisyysrahasto

Väänänen Paula
Työllisyysrahasto